

MEMÒRIA ECONÒMICA DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA I FOMENT DE L'ASSOCIACIONISME DE LA COMUNITAT VALENCIANA.

S'emet aquesta memòria econòmica en compliment del que preveu l'apartat primer de l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, així com l'apartat segon del article 26 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions, i l'article 41 del Decret 77/2019, de 7 de juny, del Consell, de regulació del procediment de gestió del pressupost de la Generalitat.

Antecedents

Es descriuen extensament en l'exposició del text els motius que justifiquen l'oportunitat i la necessitat de l'avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana i Foment de l'Associacionisme de la Comunitat Valenciana, que se sintetitzen en aquests punts:

- La insuficiència de l'actual marc normatiu de la Generalitat, en matèria de transparència, bon govern i participació ciutadana en l'àmbit de la Comunitat Valenciana: la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, per a implementar en el territori un vertader model de governança participativa, que implique la participació de la ciutadania en els assumptes públics més enllà del model tradicional de democràcia representativa, amb la finalitat de recuperar l'esperit democràtic original i combatre la desafecció de la ciutadania cap a les institucions públiques i els seus governants.
- La necessitat d'ordenar la participació directa de la ciutadania a través del Portal GVA Participa, com eina tecnològica, especialment en la participació de l'elaboració normativa, els pressupostos participatius o les iniciatives ciutadanes.
- La necessitat de reconèixer el teixit associatiu de la Comunitat Valenciana com vehicle imprescindible per articular un model de governança estable i fort democràticament i col·laborar estretament a través d'ajudes per a fomentar els projectes de participació ciutadana, l'associacionisme i l'educació en la participació.
- La necessitat d'implicar les entitats locals de la Comunitat Valenciana en el disseny d'aquest nou marc de governança participativa, formant aliances amb elles a través de diversos instruments de col·laboració, també amb sistemes d'ajudes.
- La necessitat de comptar amb les universitats valencianes i amb altres actors per a la investigació, la difusió i la formació en matèria de participació ciutadana.

- El reconeixement de l'educació reglada i l'educació no formal per a dotar la ciutadania d'eines formatives en participació ciutadana, així com l'obligatorietat de les administracions públiques del territori per a formar els seus empleats públics.
- La regulació de la participació de les persones valencianes en l'exterior i el suport als CEVEX (centres valencians en l'exterior).

Estructura de l'avantprojecte de llei i descripció de les actuacions previstes en la llei segons el possible impacte en el pressupost de la Generalitat

Quant al Títol Preliminar: Regula l'objecte de l'avantprojecte de llei, els fins, els principis generals, l'àmbit d'aplicació, els subjectes i les obligacions de les administracions públiques.

Destaca, quant a l'àmbit d'aplicació, que la nova llei s'aplicarà tant a l'administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental, com a les entitats locals del territori, sense perjudici de la seua normativa pròpia i amb respecte a la seua autonomia.

Aquest Títol té caràcter programàtic i no suposa cap despesa econòmica.

El Títol I. La Participació Ciutadana, consta de dos Capítols. El capítol I regula els mecanismes de la participació ciutadana i el Capítol 2, els òrgans i espais de la participació ciutadana.

La regulació de les funcions vinculades als mecanismes de participació establerta en el Capítol I afecta, principalment, a l'òrgan directiu competent en matèria de participació ciutadana i, també, a les diferents conselleries i ens del sector públic instrumental i s'executaran pel personal funcionari. Aquestes funcions es poden dur endavant amb els recursos actuals de la plantilla.

En primer lloc, es descriuen mecanismes de participació de la ciutadania que es gestionen a través del Portal de participació de la Generalitat, GVA Participa (art. 31), com els processos de participació, les iniciatives ciutadanes, la participació en l'elaboració de normes, les consultes públiques o els pressupostos participatius. També es podran realitzar processos específics de participació ciutadana presencials i que recauran principalment en les direccions generals competents (les quals podran contractar amb empreses del sector de dinamització de grups de treball), segons el gradual impuls dels diferents processos de participació que s'inicien.

La gestió i manteniment del portal GVA Participa s'assumeix directament per la plantilla actual de l'òrgan directiu competent en matèria de participació ciutadana. Al mateix temps, la coordinació amb les diferents conselleries per a dur a terme la participació en l'elaboració de normes prevista en la secció quarta (consulta prèvia i audiència ciutadana) ja és una realitat que s'està coordinant entre el personal de la direcció

general competent en matèria de participació ciutadana i els serveis de tramitació normativa de les conselleries.

Quant als pressupostos participatius (secció tercera), la regulació dels quals requereix un reglament, els executaran el personal funcionari de l'òrgan directiu competent en matèria de participació ciutadana i el de les conselleries -els quals assumiran les tasques segons les diferents fases del procés de participació-. De fet, així s'ha fet en el recentment procés pilot que s'ha dut a terme durant 2021, on s'han incorporat 96 projectes aprovats per la ciutadania en el pressupost de 2022, que superen els 100 milions d'euros. Per suposat que si és necessari, es podran fer contractes de suport a la dinamització i a la difusió publicitària per a afavorir la participació ciutadana (a més de comptar amb la col·laboració dels mitjans propis de comunicació de titularitat pública, circumstància prevista en l'article 34 de l'avantprojecte de llei).

Respecte al Capítol II, Òrgans i espais de participació, quant a la regulació dels òrgans de participació ciutadana (arts. 24 a 26), el nou consell de participació ciutadana (arts 28 i 29), els consells comarcals de ciutadania activa (art 30) i el propi Portal de participació, GVA Participa (art.31) regulen obligacions que es poden dur endavant amb la plantilla actual de l'òrgan directiu competent en matèria de participació. Quant a les conselleries, no suposarà una càrrega de treball que implique la creació de nous llocs de treball perquè la funció de creació de nous òrgans de participació o adaptació dels existents, recau en les diferents direccions generals competents segons l'establert en els respectius reglaments orgànics i funcionals de les conselleries.

Quant a les obligacions establertes per a les entitats locals (arts. 10.1, 12, 13.6, 19, 23) totes elles s'estableixen en el marc de les seues característiques d'estructura i de població, i de les seues competències i amb total respecte a la seua autonomia i al seu marc pressupostari.

El Títol II, Promoció de la Participació Ciutadana i de l'Associacionisme, té 3 capítols.

El Capítol I regula les mesures de foment de la participació: la implantació de programes de formació per a la ciutadania, les entitats ciutadanes, el personal empleat públic (art. 33); la participació ciutadana en el sistema educatiu valencià (art. 35), el foment de la investigació a través de les universitats valencianes així com la incentivació de laboratoris ciutadans d'innovació (art. 37) i la creació de la Xarxa de Governança Participativa de la Comunitat Valenciana (art. 36).

Totes aquestes mesures es poden impulsar amb mitjans propis (escoles existents de formació a personal empleat públic: EVAP, CEFIRE, EVES...) o a través de línies de col·laboració específiques del Capítol IV (transferències corrents) segons les diferents disponibilitats pressupostàries anuals. Són mesures que s'incardinen clarament entre les activitats de foment de les administracions públiques.

Menció especial mereix la regulació de les unitats de participació ciutadana en la Generalitat (art 31). Aquestes noves unitats administratives, les funcions de les quals

són vetlar per les obligacions establertes en aquesta nova llei i garantir la coordinació amb l'òrgan directiu competent en matèria de participació ciutadana, no suposen la creació de nous llocs de treball de personal funcionari, sinó que en virtut de la potestat d'autoorganització de les conselleries, es podran assignar les noves tasques amb els recursos existents. En relació amb aquestes noves unitats, l'avantprojecte de llei recull una disposició addicional primera on es crearan les noves unitats de govern obert, una vegada s'aprove la nova llei de Transparència que està en tramitació parlamentària. No es tractaria de crear noves unitats sinó d'adaptar el nom i funcions de les actuals unitats de transparència passant a denominar-se unitats de govern obert per a poder assumir les funcions transversals, tant de transparència i bon govern com de participació ciutadana.

El capítol II, regula la planificació en matèria de participació ciutadana, que ha d'assumir-se per l'òrgan directiu competent en matèria de participació ciutadana amb els recursos personals actuals.

La mateixa obligació s'imposa a les entitats locals a través dels seus propis instruments i amb l'ajuda i col·laboració de la Xarxa de Governança Participativa de la Comunitat Valenciana, integrada també per la Generalitat.

El Capítol III regula les mesures de foment de l'associacionisme. En aquest capítol es reconeix el paper primordial de l'associacionisme en la pertinença i en l'eficàcia de les polítiques públiques i es regulen les mesures de foment dels projectes de participació de la ciutadania a través de les entitats ciutadanes (article 45) i de l'educació en la participació a través de les entitats ciutadanes (article 46). També es contempla el foment de l'associacionisme donant suport a les infraestructures de les entitats ciutadanes per a poder complir amb els seus fins.

En el mateix sentit es regula la col·laboració amb les entitats locals del territori (art. 47).

També l'article 48 estableix l'acció de reconeixement en matèria de participació a través de premis a projectes que aporten valor i innovació.

Totes aquestes mesures formen part de l'activitat de foment de la Generalitat i hauran d'implementar-se amb els límits pressupostaris anuals.

El Títol III es dedica a la participació de les persones valencianes en l'exterior.

El suport a l'activitat dels CEVEX (centres valencians en l'exterior) està reconeguda actualment en la Llei 2/2015, de 2 d'abril i en el Decret 94/2016, de 22 de juliol, del Consell, pel que es regulen els centres valencians en l'exterior de la Comunitat Valenciana, que desenvolupa la seua activitat, per la qual cosa no suposa un nou impacte respecte als pressupostos de les anteriors legislatures.

Es preveu en l'avantprojecte de llei continuar donant suport al moviment associatiu de les persones valencianes en l'exterior i fomentar l'activitat dels CEVEX (art. 50),

l'objectiu fonamental dels quals és la preservació dels vincles sentimentals, afectius, socials i culturals amb el poble valencià.

Aquest suport es du endavant a través d'ajudes a les cases, tant per al foment de les seues activitats com per al manteniment dels seus locals i infraestructures, sempre de conformitat amb el límits pressupostaris.

Disposicions addicionals

Respecte a la primera, referida a les unitats de govern obert, com s'ha fet referència anteriorment, no són noves unitats que comporten creació de nous llocs de treball sinó que les actuals unitats de transparència es reconvertiran en unitats de govern obert per tal de gestionar les funcions relatives a transparència, bon govern i participació ciutadana. Aquesta qüestió es resoldrà en el marc orgànic i funcional de cada conselleria o ens del sector públic instrumental.

La segona disposició fa referència al retorn a la Comunitat Valenciana de les persones emigrades i no té impacte econòmic directe.

La tercera disposició, relativa al sistema de compensació de despeses de la participació, només afecta a despeses de caixa fixa corresponents a dietes per desplaçaments als representats del òrgans de participació (apartat 1er) i, per altre costat, a la compensació de despeses degudament acreditats com a conseqüència de l'exercici de la participació per part de entitats ciutadanes. Aquest dret haurà de desenvolupar-se mitjançant reglament.

Disposicions transitòries, derogatòria i finals

Cap d'elles té impacte econòmic. La transitòria primera, relativa a l'adaptació dels òrgans de participació existents en el moment d'entrada en vigor de la llei, es pot assumir per part del personal adscrit a l'òrgan directiu competent en matèria de participació, en coordinació amb els departaments competents afectats.

Finalment, cal assenyalar que l'impacte econòmic relacionat amb les Tecnologies de la Informació i les Comunicacions (TIC) està reflectit en un altre informe que acompanya a l'avantprojecte de llei. No hi ha impacte econòmic a destacar perquè el Portal de Participació, GVA Participa, es va posar en marxa el dia 3-2-2021 i ja estan en funcionament els mecanismes descrits en l'avantprojecte de llei per a promoure la participació de la ciutadania a través de processos de participació, iniciatives ciutadanes, pressupostos participatius, consultes ciutadanes, participació en l'elaboració normativa, donar visibilitat a les associacions de la Comunitat Valenciana registrades i, en general, totes les funcionalitats d'interacció ciutadana amb la Generalitat.

Per a concloure, aquest avantprojecte de llei suposa un marc general perquè les Administracions públiques valencianes avancen en un model de governança participativa, i seran les administracions o entitats implicades les que hauran de pressupostar, en les seues actuacions, les mesures oportunes per a la seua execució. Des del punt de vista de la Generalitat, tal i com s'ha exposat, les obligacions imposades per la norma podran executar-se amb els recursos propis dels diferents departaments que integren el Consell i serà l'aprovació de les concretes accions i mesures, no l'entrada en vigor de la norma, la qual, en el seu cas, podrà suposar despesa, sempre inclosa en els seus pressupostos respectius anuals. En tot cas, el disseny del marc de governança participativa no ha de suposar una major despesa ni exigir dotació addicional de mitjans materials o personals, sinó que es realitzarà mitjançant l'adequada utilització dels mitjans de què disposa actualment l'administració de la Generalitat.

Així, per tot el que s'ha exposat anteriorment, es considera que l'entrada en vigor de la norma **no suposarà un increment de la despesa** per a l'administració de la Generalitat.

La directora general de Participació Ciutadana

Firmat per María Jesús Pérez Galant el
24/02/2022 11:16:05

